

Aftanazy Roman, *Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej. (Cz. 2: Ziemie ruskie Korony). T. 5. Województwo wołyńskie*, Wrocław 1994.

Aleksandrowicz Alina, Izabela Czartoryska: polskość i europejskość, Lublin 1998.

Alter Jean, *A Sociosemiotic Theory of Theater*, Filadelfia 1990.

<https://doi.org/10.9783/9781512800050>

Archiwum literackie. Miscellanea z okresu romantyzmu, 3, Jarosław Maciejewski (red.), Wrocław 1977, t. 21.

Bachórz Józef, *Realizm bez "chmurnej jazdy" Studia o powieściach Józefa Korzeniowskiego*, Warszawa 1979.

Baker Mona (red.), *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Londyn 1998.

Balcerzan Edward (red.), *Pisarze polscy o sztuce przekładu 1440-1974. Antologia*, Poznań 1977.

Balcerzan Edward, Ewa Rajewska (red.) *Pisarze polscy o sztuce przekładu 1440- 2005. Antologia*, Poznań 2007.

Banaszak Marian, Hołowiński Ignacy, [w:] *Słownik polskich teologów katolickich*, Hieronim E. Wyczawski (red.), Warszawa 1982, t. 2, s. 57-59.

Bar Adam, *Grabowski jako teoretyk i przeciwnik romantyzmu*, Lwów 1929.

Bar Adam, *Teatr szlachty wołyńskiej*, Łuck 1939.

Barańczak Stanisław, *Ocalone w tłumaczeniu, Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dodatkiem małej antologii przekładów-problemów*, Kraków 2004.

Bassnett Susan, *Translation Studies*, Londyn 1980.

Bassnett Susan, André Lefevere (red.), *Translation, History and Culture*. Londyn 1990.

Bassnett Susan, André Lefevere, *Constructing Cultures. Essays on Literary Translation*, Clevedon, 1998. <https://doi.org/10.21832/9781800417892>

Bednarczyk Anna, *Kulturowe aspekty przekładu literackiego*, Katowice 2002.

Berman Antoine, *The Experience of the Foreign. Culture and Translation in Romantic Germany*, Nowy Jork 1984.

Bernacki Ludwik, *Shakespeare w Polsce do końca XVIII wieku*, Kraków 1914.

Bibliografia literatury polskiej "Nowy Korbut", t. 7. Romantyzm. Hasła osobowe A-J, oprac. I. Śliwińska, S. Stupkiewicz et al., Warszawa 1968.

Blinn Hans-Jürgen, *Der deutsche Shakespeare*, Berlin 1993.

Błędowska Henrieta z Działyńskich, *Pamiętka przeszłości*, Warszawa 1960.

Bobrowski Tadeusz, *Pamiętniki mojego życia*, Warszawa 1979, t. 1.

Borowy Wacław, *Przekłady Szekspira i teatr*, [w:] *Studia i szkice literackie*, Warszawa 1982, t. 1, s. 270-292.

Boudou Adrjan, *Stolica Święta a Rosja. Stosunki dyplomatyczne między niemi w XIX stuleciu. Tom Pierwszy 1814-1847*, Kraków 1928.

Budrewicz-Beratan Aleksandra, *Gdy arcybiskup przekłada dramat świecki... Ksiądz Ignacy Hołowiński wobec Szekspira*, [w:] Piotr Fast (red.), *Socjologiczne konteksty przekładu*, Katowice 2004, s. 101-118.

Budrewicz-Beratan Aleksandra, *Dwugłos o Szekspirze: Józef Ignacy Kraszewski i Ignacy Hołowiński*, [w:] Halina Bursztyńska (red.), *Od strony Kresów. Studia i szkice. Część trzecia*, Kraków 2005, s. 53-61.

Budrewicz-Beratan Aleksandra, Stanisław Egbert Koźmian. *Tłumacz Szekspira*, Kraków 2009.

Bukowski Piotr, Magda Heydel, *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, Kraków 2009.

Cetera Anna, *Enter Lear. The Translator's Part in Performance*, Warszawa 2008.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323529224>

Cetera Anna, *Mulberry Taste, or the Importance of Travelling. Karol Sienkiewicz Discovers Shakespeare and Ossian*, [w:] Magdalena Cieślak, Agnieszka Rasmus (red.), *PASE Studies in Literature and Culture*, Łódź 2008, s. 77-90.

Cetera Anna, *Phoney Business: Shakespeare the Exhibit, the Souvenir, the Sham*, [w:] Pavel Drábek, Klára Kolinská, Matthew Nicholls (red.), *Shakespeare and His Collaborators over the Centuries*, Newcastle upon Tyne 2008, s. 141-155.

Cetera Anna, *Woman, thy name is embarrassment! The Princess and the Playwright*, [w:] Krystyna Kujawińska-Courtney (red.) *Shakespeare and Women*, w druku.

Charkiewicz Walerjan, *Placyd Jankowski (John of Dycalp). Życie i twórczość*, Wilno 1928.

Chodkiewicz Andrzej, *Metropolita mohylewski Ignacy Hołowiński (1807-1855), "Chrześcijanin w świecie" 1986, nr 157.*

Chołoniewski Stanisław, *Opis podróży kijowskiej odbytej w 1840 roku*, Kraków 1886.

Ciechowicz Jan, Zbigniew Majchrowski (red.), *Od Shakespeare'a do Szekspira*, Gdańsk 1993.

Danek Wincenty, *Józef Ignacy Kraszewski*, Warszawa 1973.

Dávidházi Péter, *The Romantic Cult of Shakespeare: Literary Reception in an Anthropological Perspective*, Londyn 1998. <https://doi.org/10.1057/9780230372122>

Delabastita Dirk, Lieven D'hulst (red.), *European Shakespeare. Translating Shakespeare in the Romantic Age*, Amsterdam 1993.

Delabastita Dirk, Paul Franssen, Jozef De Vos (red.), *Shakespeare and European Politics*, Newark 2008.

de Marinis, Marco, *The Semiotics of Performance*. Bloomington 1993.

<https://doi.org/10.2979/2922.0>

Dessen Alan C., *Elizabethan Stage Conventions and Modern Interpreters*, Cambridge 1984. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511554179>

Dessen Alan C., *Recovering Shakespeare's Theatrical Vocabulary*, Cambridge 1995. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511627460>

Dzieła W. Shakespeare przekład J. Kefalińskiego, "Przegląd Poznański" 1849, z. 9, s. 395-416.

Dobson Michael, Stanley Wells (red.), The Oxford Companion to Shakespeare, Oksford 2001.
<https://doi.org/10.1093/acref/9780198117353.001.0001>

Dobszewicz Tomasz, Wspomnienia z czasów, które przeżyłem, Kraków 1883.

Doktor Roman, Ignacy Hołowiński - arcybiskup i pisarz romantyczny, [w:] Małgorzata Łukaszczuk, Marian Maciejewski (red.), Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane Profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej, Lublin 2006, s. 337-247.

Dupré Louis, The Enlightenment and the Intellectual Foundation of Modern Culture, New Haven 2004.

Elam Keir, The Semiotics of Theater and Drama, Londyn 1980.
<https://doi.org/10.4324/9780203993309>

Elam Keir, Shakespeare's Universe of Discourse, Cambridge 1984.

Even-Zohar Itamar, The Position of Translated Literature within the Literary Polysystem, [w:] James S. Holmes, José Lambert, Raymond van den Broeck (red.), Literature and Translation: New Perspectives in Literary Studies, Leuven 1978, s. 117-127.

Even-Zohar Itamar, Polysystem Studies, "Poetics Today" 1990, nr 11.1.
<https://doi.org/10.2307/1772666>

Even-Zohar Itamar, The Making of Culture Repertoire and the Role of Transfer, "Target" 1997, nr 9:2, s. 355-363. <https://doi.org/10.1075/target.9.2.09eve>

Even-Zohar Itamar, Idea-Makers, Culture Entrepreneurs, Makers of Life Images, and the Prospects of Success, [w:] idem, Papers in Culture Research, Tel Awiw 2005.

Even-Zohar Itamar, The Making of Repertoire, Survival and Success under Heterogeneity, [w:] idem, Papers in Culture Research, Tel Awiw 2005.

Feliński Zygmunt Szczęsny, Pamiętniki, Warszawa 1886.

Feliński Zygmunt Szczęsny, Wspomnienia z życia i zgonu Ignacego Hołowińskiego, spisane na żądanie kolegów przez jednego z uczniów jego, "Dziennik Warszawski" 1856, nr 36-43.

Feliński Zygmunt Szczęsny, Wspomnienia z życia i zgonu Ignacego Hołowińskiego, spisane na żądanie kolegów przez jednego z uczniów jego, [w:] Mowy pogrzebowe po ś.p. Xiędzu Ignacym Hołowińskim, Arcybiskupie Mohylewskim, Metropolicie Wszech Rzymsko-Katolickich Kościołów w Cesarstwie Rosyjskiem, Wilno 1856.

Fischer-Lichte Erika, The Semiotics of Theater, Bloomington 1992. <https://doi.org/10.2979/2923.0>

Gentzler Edwin, Contemporary Translation Theories, Londyn 1993.

Gibińska Marta, "Enter Shakespeare. The Context of Early Polish Appropriations", [w:] Pujante Angel-Luis, Ton Hoenselaars (red.), Four Hundred

Years of Shakespeare in Europe, Newark 2003, s. 54-69.

Gibińska Marta, Polish Poets Read Shakespeare. Refashioning of the Tradition, Kraków 1999.

Gołębiowska Zofia, W kręgu Czartoryskich. Wpływy angielskie w Puławach na przełomie XVIII i XIX wieku, Lublin 2000.

Grabowski Michał, Co zostaje do czytania oprócz romansów francuskich?, "Tygodnik Petersburski" 1839, nr 2.

Grabowski Michał, Studia nad Szekspirem, "Piśmiennictwo Krajowe" 1840, nr 7.

Grabowski Michał, O polskim tłumaczeniu Szekspira. Wyjątek ze studiów nad Szekspirem, "Rocznik Literacki" 1843, s. 151-181.

Grabowski Michał, Pamiątki domowe. Zebrane i wydane przez Michała Grabowskiego, Warszawa 1845.

Grabowski Michał, Listy literackie, oprac. A. Bar, Kraków 1934.

Habicht Werner, The Romanticism of the Schlegel-Tieck Shakespeare and the History of Nineteenth-Century German Shakespeare Translation, [w:] D. Delabastita i L. D'hulst, op.cit., s. 45-53.

<https://doi.org/10.1075/z.66.06hab>

Hahn Wiktor, Shakespeare w Polsce, Wrocław 1958.

Helsztyński Stanisław, Przekłady szekspirowskie w Polsce wczoraj i dziś, "Pamiętnik Teatralny" 1954, z. 2.

Helsztyński Stanisław, Zwycięskie dzieje Szekspira w Polsce 1564-1964, "Życie i Myśl" 1964, z. 3-4.

Helsztyński Stanisław, Szekspir w Polsce, [w:] William Shakespeare, Dzieła dramatyczne, T.5: Tragedie, oprac. S. Helsztyński, R. Jabłkowska, A. Staniewska, Warszawa 1980, s. 1053-1214.

Herder Johann Gottfried, Wybór pism, oprac. T. Namowicz, Biblioteka Narodowa II 222, Wrocław 1987.

Hoenselaars Ton (red.), Shakespeare and the Language of Translation, Londyn 2004.

<https://doi.org/10.1093/oso/9780199245222.003.0043>

Hermans Theo (red.), The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation, Londyn 1985.

Heylen Romy, Translation, Poetics and the Stage, Londyn 1993.

Holmes James S., José Lambert, Raymond van den Broeck (red.), Literature in

Translation: New Perspectives in Literary Studies with a Basic Bibliography of Books on Translation Studies, Leuven 1978.

Holmes James S., Translated! Papers on Literary Translation and Translation Studies, Amsterdam 1988. <https://doi.org/10.1163/9789004486669>

Inglot Mieczysław, Poglądy literackie koterii petersburskiej w latach 1841-1843, Wrocław 1961.

Iwanowski Eustachy, Listki wichrem do Krakowa z Ukrainy przyniesione, Kraków 1901, t. 1.

Jacek ze Śliwina [Adam Honory Kirkor], List do wydawcy. Shakespeare na wileńskiej scenie, "Tygodnik Petersburski" 1844, nr 84, s. 504.

Janion Maria, Życie pośmiertne Konrada Wallenroda, Warszawa 1990.

Jankowski Placyd, Wspomnienia szkolne i uniwersyteckie, Johna of Dycalpa, "Kłosy" 1884, nr 984.

Jasińska Stanisława, Juliusza Słowackiego przekład "Makbeta", "Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej" 1955, z. 5.

J. Em. herbu Glaubicz [Józef Przecławski], Nowe poezye Juljana Korsaka, "Tygodnik Petersburski" 1840, nr 46, s. 241-242; nr 47, s. 246-247.

Jerszow Władimir [Володимир Єршов], Польська література Волині доби романтизму: генологія мемуаристичності, Żytomierz 2008.

Joughin John J. (red.), Shakespeare and National Culture, Manchester 1997.

Katalog wystawy zbiorów teatralnych i muzycznych Biblioteki Narodowej w Warszawie, Warszawa 1934.

Kawyn Stefan, Józef Korzeniowski. Studia i szkice, Łódź 1976.

Komorowski Jarosław, Polskie życie teatralne na Podolu i Wołyniu do 1863 roku, Wrocław 1985.

Komorowski Jarosław, Shakespeare w Wilnie 1786-1864, "Pamiętnik Teatralny" 1986, z. 2-3.

Komorowski Jarosław, Polskie szekspiriana. 2. Shakespeare księdza Kefalińskiego, "Pamiętnik Teatralny" 1991, z. 1.

Komorowski Jarosław, Shakespeare and the Birth of Polish Romanticism: Vilna 1786-1846, "Theatre Research International" 1992, nr 2.

Komorowski Jarosław, Piramida zbrodni. "Makbet" w kulturze polskiej 1790-1989, Warszawa 2002.

Korpała Józef, Józef Korzeniowski jako profesor literatury w Krzemieńcu, "Pamiętnik Literacki" 1928, s. 616-630.

Korzeniowski Józef, Kurs Poezji, Warszawa 1829.

Korzeniowski Józef, Król Jan [fragmenty], "Tygodnik Petersburski" 1840, nr 12, s. 65-66; nr 13, s. 69-72; nr 14, s. 75-78.

Korzeniowski Józef, Król Jan, Wilno 1844.

Korzeniowski Józef, Kilka słów wstępnych, "Biblioteka Warszawska" 1860, s. 505-509.

Korzeniowski Józef, Ryszard II [I Akt], "Biblioteka Warszawska" 1860, s. 510-526.

Korzeniowski Józef, Dzieła wybrane, Kraków 1954, t. 1-8.

Kraszewski Józef Ignacy, Trudności tłumaczenia Shakespeare'a [w:] idem, Wędrówki literackie, fantastyczne i historyczne, Wilno 1839, s. 90-96.

Kraszewski Józef Ignacy, Wieczory wołyńskie, Lwów 1859.

Kraszewski Józef Ignacy, Listy do rodziny 1820-1863, Wincenty Danek (red.), Kraków 1982.

Kraszewski Józef Ignacy, Studya i szkice literackie, [w:] Wybór pism, oprac. Piotr Chmielowski, Warszawa 1894, t. 10.

Kraszewski Józef Ignacy, [Recenzja przekładów I. Hołowińskiego], "Tygodnik Petersburski" 1840, nr 2, s. 10-12.

Kraszewski Józef Ignacy, [Rozbiór Hamleta w przekładzie I. Hołowińskiego], "Tygodnik Petersburski" nr 40, s. 210-212; nr 41, s. 216-218; nr 58, s. 305-307; nr 59, s. 311-313; nr 60, s. 320-322; nr 79, s. 440-442.

Kraszewski Józef Ignacy, O sumieniu w literaturze, "Tygodnik Petersburski", 1841, nr 7, s. 40.

Krysztosiak Maria, Przekład literacki a translatoologia, Poznań 1999.

Kujawińska-Courtney Krystyna, Shakespeare in Poland, [w:] Michael Best (red.), Shakespeare Around the Globe, 2002-2004, <http://ise.uvic.ca/Library/Criticism/shakespearein/index.html>

Kujawińska-Courtney Krystyna (red.), Polska bibliografia szekspirowska 1980-2000, Wrocław 2007.

Kurek Krzysztof, Polski Hamlet. Z historii idei i wyobraźni narodowej, Poznań 1999.

Kubikowski Tomasz, Shakespeare w przekładach Józefa Paszkowskiego. Egzemplarze teatralne z lat 1861-1939, "Pamiętnik Teatralny" 1991, z. 1.

Lach-Szyrma Krystyn, Anglia i Szkocja. Przypomnienia z podróży roku 1820-1824 odbytej, Warszawa 1828-1829.

Lasocka Barbara, Teatr lwowski w latach 1800-1842, Warszawa 1967.

Lefevere André, Translating Literature: The German Tradition from Luther to Rosenzweig, Assen 1977. <https://doi.org/10.1163/9789401200295>

Lefevere André, Translating Literature: Practice and Theory in a Comparative Literature Context, Nowy Jork 1992.

Lefevere André, Translation, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame, Londyn 1992.

Lefevere André, Translation / History / Culture, Londyn 1992.

Levin Yuri D., Russian Shakespeare Translations in the Romantic Era, [w:] D. Delabastita i L. D'hulst, op.cit., s. 45-53.

Linde Samuel Bogumił, Słownik języka polskiego, Warszawa 1807-1814, t. 1-6.

Lipoński Wojciech, Polska a Brytania: 1801-1839: próby politycznego i cywilizacyjnego dźwignięcia kraju w oparciu o Wielką Brytanię, Poznań 1978.

M., Krótki przegląd tłumaczeń ks. Hołowińskiego, "Przegląd Naukowy" 1845, nr 8. Marek Aureliusz, Rozmyślania, tłum. Marian Reiter, Warszawa 1984.

Matlakowski Władysław, wstęp i objaśnienia, [w:] William Shakespeare, Hamlet, królewic duński, przekł. W. Matlakowski, Kraków 1894.

Miłosz Czesław, Wypisy z ksiąg użytecznych, Kraków 1994.

Miłosz Czesław, Piesek przydrożny, Kraków 1997.

Mościcki Henryk, Listy Józefa Korzeniowskiego do księcia Adama Czartoryskiego, [w:] Stanisław Pigoń (red.), Z nad Wilji i Niemna. Pamięci Adama Mickiewicza i Tomasza Zana w 50-tą rocznicę zgonu, Wilno 1906.

Mężyński Kazimierz, Gotfryd Ernest Groddeck, profesor Adama Mickiewicza, Gdańsk 1974.

Norwid Cyprian Kamil, Pisma wszystkie, oprac. J.W. Gomulicki, Warszawa 1971.

- Pavis Patrice, *Language of the Stage. Essays in the Semiology of the Theater*, Nowy Jork 1982.
- Pisarska Alicja, Teresa Tomaszewicz (red.) *Współczesne tendencje przekładoznawcze*, Poznań 1996.
- Pokorska Beata, Ignacy Hołowiński - Biografia utraty, "Akant" 2005, nr 3 (94).
- Pujante Angel-Luis, Ton Hoenselaars (red.), *Four Hundred Years of Shakespeare in Europe*, Newark 2003.
- Przybylski Ryszard, *Krzemieniec. Opowieść o rozsądku zwyciężonych*, Warszawa 2003.
- Robinson Douglas, *Western Translation Theory from Herodotus to Nietzsche*, Manchester 2002.
- Romanowska Agnieszka, "Hamlet" po polsku. Teatralność szekspirowskiego tekstu dramatycznego jako zagadnienia przekładoznawcze, Kraków 2005.
- Schlegel August Wilhelm, *Sämmtliche Werke*, Lipsk 1846.
- Schlegel August Wilhelm, *Wykłady o literaturze pięknej i sztuce*, [w:] *Pisma teoretyczne niemieckich romantyków*, oprac. T. Namowicz, Biblioteka Narodowa II 246, Wrocław 2000, s. 223-305.
- Schlegel August Wilhelm, *Wykłady o sztuce dramatycznej i literaturze*, [w:] *Pisma teoretyczne niemieckich romantyków*, oprac. T. Namowicz, Biblioteka Narodowa II 246, Wrocław 2000, s. 306-375.
- Schulte Rainer, John Biguenet (red.), *Theories of Translation. An anthology of essays from Dryden to Derrida*, Chicago 1992.
- Schultze Brigitte, *Shakespeare's Way into the West Slavic Literatures and Cultures*, [w:] D. Delabastita i L. D'hulst, op.cit., s. 55-74. <https://doi.org/10.1075/z.66.07sch>
- Shuttleworth Mark, Moira Cowie, *Dictionary of Translation Studies*, Manchester 1997.
- Sienkiewicz Karol, *Dziennik podróży po Anglii 1820-21*, Wrocław 1953.
- Sillars Stuart, *The Illustrated Shakespeare 1709-1875*, Cambridge 2008.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781107300903>
- Słowacki Juliusz, *Dzieła Juliusza Słowackiego*, red. Julian Krzyżanowski, Wrocław 1952.
- Słowacki Juliusz, *Kordian*, oprac. M. Inglot, Wrocław 1986 [1974].
- Słownik języka polskiego..., Aleksander Zdanowicz et al., Wilno 1861.
- Snell-Hornby Mary, *Translation Studies: An Integrated Approach*, Amsterdam 1995 [1988].
- Snell-Hornby Mary *The Turns of Translation Studies*, Amsterdam 2006.
<https://doi.org/10.1075/btl.66>
- Statkowski Julian [Józef Przecławski], *Szekspir i tłumacze jego*, "Tygodnik Petersburski" 1841, nr 6 s. 30-32.
- Stříbrný Zdeněk, *Shakespeare and Eastern Europe*, Oksford 2000.
<https://doi.org/10.1093/oso/9780198711650.001.0001>
- Ślisz Andrzej, Henryk Rzewuski. *Życie i poglądy*, Warszawa 1986.
- Tarnawski Władysław, *O polskich przekładach dramatów Szekspira*, Kraków 1914.

Tarnowski Stanisław, Szekspir w Polsce, [w:] idem, Studia do historii literatury polskiej. Wiek XIX. Rozprawy i sprawozdania, t. IV, Kraków 1898, s. 101-314.

Tischner Józef, Filozofia dramatu, Kraków 2006.

Tischner Józef, O człowieku. Wybór pism filozoficznych, Wrocław 2003.

Toury Gideon, In Search of a Theory of Translation, Tel Aviv 1980.

<https://doi.org/10.1179/tav.1980.1980.1-2.90>

Toury Gideon, Descriptive Translation Studies and Beyond, Amsterdam 1995.

<https://doi.org/10.1075/btl.4>

Witkowski Michał, Świat teatralny młodego Mickiewicza, Poznań 2006.

Zakrzewski Bogdan, Tygodnik literacki 1838-45. Zarys monograficzny, Łódź 1964.

Zbierski Henryk, Mickiewiczowskie przekłady drobnych utworów Byrona i Moore'a, "Przegląd Zachodni" 1956, nr 1/2.

Zbierski Henryk. William Shakespeare, Warszawa 1988.

Zbierski Henryk, Some notes on Polish Translations of Shakespeare, "Studia Anglica Posnaniensia" 1994, nr XXVIII, s. 209-217.

Żurowski Andrzej, Szekspiriady polskie, Warszawa 1976.

Żurowski Andrzej, Szekspir w cieniu gwiazdy, Gdańsk 2001.

Żurowski Andrzej, Prehistoria polskiego Szekspira, Gdańsk 2007.

Żurowski Andrzej, Sam z Szekspirem na scenie, Wrocław 2007.

Żywczyński Mieczysław, Hołowiński Ignacy, [w:] Polski słownik biograficzny, Wrocław 1960-61, t. 9, s. 597-598.